

Spausdinti

<http://vz.lt>

Prasideda nauja įmonių restruktūrizavimo epocha

VZ.LT

2010.10.01 06:57

Galimybės nebankrotuoti ir galimybės piktnaudžiauti, tokiais komentarais pasitinkamas penktadienį įsigaliojantis ir bankų priešpriešos sulaukęs naujas įmonių restruktūrizavimo įstatymas.

Pasak Ūkio ministerijos (ŪM), finansinių sunkumų turinčios įmonės nuo šiol gali palankesnėmis sąlygomis pasinaudoti restruktūrizavimo teikiamomis galimybėmis, o tai leidžia gausesniam būriui įmonių išvengti bankroto ir tęsti veiklą, atsiskaityti su kreditoriais, išsaugoti darbo vietas.

Sumažinama didelių kreditorių bei tų kreditorių, kurie turi įkeitimu ar hipoteka užtikrintus kreditorinius reikalavimus – tai dažniausiai būna bankai, – įtaka ir padidinamos kitų kreditorių teisės.

Anot teisininkų, kreditoriai dažnai nepasitiki restruktūrizavimo procesu, todėl mieliau skelbdavo įmonei bankrotą. Tai neva saugesnis būdas atgauti skolas. Dabar įmonės akcininkų ir teismo sprendimai lems, ar įmonei bus keliama restruktūrizavimo byla.

Todėl dar pernai rengiant pataisas Lietuvos bankų asociacija perspėjo, kad pakeitimai didintų skolinimo riziką ir priverstų bankus griežtinti skolinimo kriterijus bei mažinti verslo finansavimą.

Pataisų šalininkai dėstė, kad vakar gyvenimą baigęs senasis įstatymas, labiau gynęs stambius kreditorius, akivaizdžiai nepadėjo Lietuvos ūkiui – restruktūrizavimo bylas buvo galima suskaičiuoti ant rankų pirštų. Teigta, kad bankai bet kuriuo atveju buvo labiausiai apsaugoti kreditoriai.

Skylė piktnaudžiauti

Paulius Miliauskas, advokatų profesinės bendrijos „Baltic Legal Solutions Lietuva“ (BLSL) teisininkas, komentuodamas sumažėjusį kreditorių vaidmenį bei įtaką įmonių restruktūrizavimo procese, įžvelgia galimybę piktnaudžiauti

„Dabar restruktūrizavimo proceso eiga priklauso išskirtinai tik nuo restruktūrizuojamos įmonės ir jos dalyvių. Toks reguliavimas sudaro galimybę įvairiems piktnaudžiavimo atvejams, pvz., inicijuoti restruktūrizavimo bylos iškėlimą vien tik tam, kad būtų atidėtas restruktūrizuojamos įmonės prievolių vykdymas“, - teigė p. Miliauskas.

Anot jo, nebeliko ir anksčiau buvusios pagrindinių kreditorių kategorijos, kurie restruktūrizavimo procese naudojami išskirtinėmis teisėmis, dabar visiems kreditoriams sudarytos vienodos sąlygos apginti savo interesus restruktūrizavimo procese.

Mantas Petkevičius, advokatų kontoros „Sorainen“ įmonių restruktūrizavimo ir bankroto praktikos vadovas, anksčiau yra prognozavęs, kad dėl dabartinių pakeitimų restruktūrizavimo bylų turėtų padaugėti, nes iki šiol restruktūrizavimas dažnai nutrūkdavo pačioje pradžioje, negavus įmonės kreditorių pritarimo.

Teisininko teigimu, kreditoriai greičiausiai bus nepatenkinti tokia įstatymo naujove. Galutinį sprendimą dėl restruktūrizavimo bylos iškėlimo priims teismas.

„Be to, kadangi tai yra verslo klausimas, kurį teismui būtų labai sudėtinga įvertinti, gali būti, kad restruktūrizavimo bylos iškėlimą kartais lems ne restruktūrizavimo ekonominis pagrįstumas, o tinkamas formalių reikalavimų laikymasis. Tai gali suteikti galimybę piktnaudžiauti restruktūrizuojamai įmonei įstatymo suteikiama apsauga nuo kreditorių, kai įmonės skolos yra išaldomos, kreditoriai negali jų išieškoti, sustoja palūkanų skaičiavimas ir panašiai“, - kolegos mintį tęsia p. Petkevičius.

Pagalba

Pasak ŪM, įstatymu optimizuotas restruktūrizavimo procesas turėtų padėti pertvarkomoms įmonėms skolintis bei spręsti kitas aktualias problemas.

Svarbiausi įstatymo pakeitimai, ŪM teigimu, leis restruktūrizavimą pradėti 6 mėn. anksčiau negu iki šiol, t.y. kol įmonė dar nėra beviltiškai įsiskolinusi. Tuomet, labiau tikėtina, su kreditorių pagalba bus įveikti finansiniai sunkumai, likviduoti pradelsti įsiskolinimai, išvengta bankroto.

Šiuo tikslu, pasak ŪM, nustatyta, kad įmonės restruktūrizavimo procesas gali būti pradėtas ne tik finansinių sunkumų jau turinčiai įmonei, bet ir tuomet, kai egzistuoja reali tikimybė, kad įmonė susidurs su sunkumais per artimiausius 3 mėn.

Restruktūrizavimo planui patvirtinti dabar reikės 2/3 (vietoj 3/4) kreditorių balsų, o su įmone susijusių asmenų reikalavimai bus tenkinami paskiausiai. ŪM teigimu, restruktūrizavimo procesą leis patobulinti ir kitos naujos nuostatos dėl kreditorinių reikalavimų tenkinimo eilės ir tvarkos keitimo, dėl administratoriaus pakeitimo procedūrų supaprastinamo ir paspartinimo.

Tuo tarpu BLSL teisininkas naujai kreditorių reikalavimų tenkinimo eilei bei tvarkai turėjo priekaištų.

„Bendri kreditorių reikalavimų tenkinimo principai išliko tokie patys. Tačiau buvo įtvirtinta nauja nuostata, kad paskutine eile yra tenkinami restruktūrizuojamos įmonės dalyvių reikalavimai. Šios nuostatos teisinė formuluotė yra paini ir netiksli. Nėra aišku, ar norma taikoma tik restruktūrizuojamos įmonės dalyviams, ar trečiąja eile tenkinami ir kitų kreditorių, kuriuos kontroliuoja restruktūrizuojamos įmonės dalyviai, reikalavimai“, - vertino p. Miliauskas.

